

arteko izaera du ezinbesteko, DBHko lehen mailatik hasita, «hamaseirekin baliabideak ondo barneratuta atera daitezten».

Izan ere, nerabezaroa garai klabea da pertsonaren hazkunde prozesuan, eta, horregatik, errektursoak urrea bezalakoak dira gaztetxoentzat. Hala, Amurrioko topaketan ere aritu zen Deustuko irakasle Alejandro Lasaren aburuz, nerabeak «gorputza berria onartu beharra» du bide erabakigarrian, baina baita ere, adibidez, «sexu orientazioa» zehaztea. Halaber, Lasak azpimarratu du gaztetxoak «gertuko harremanak indarrean jartzeko, erronkei begiratzeko edo arriskuak onartzeko gaitasuna».

Miren Lur Rica terapeutak ere, zalantzarik gabe, «praktikoen» gaztetxoei zenbait egoeratan egokitzen irakastea dela uste du: «ezkusiarena egitea litza-teke nerabezaroa sexu edo drogarekin topo egin gabe igaroko

JAVIER G. ZAPIAIN

EHUko irakaslea

«Kontua ez da programa hau edo bestea eratzea. Kontua da eskolan prozesu oso bat abiaraztea»

ALEJANDRO LASA

Deustu Unibertsitateko irakaslea

«Nerabezaroa da gakoa. Gaztetxoak, adibidez, sexu orientazioa definitzeko garaia dauka»

NEKANE ARREGI

SEXU HEZIKETA. Adituek uste dute zentroek diseinu kurrikulurrean sartu behar dutela gaztetxoaren heziketa sexual afektiboa.

dutela pentsatzea». Aldiz, gero eta goizago egiten dutela dio.

Eskolan «prozesu bat abiaraztea da»

Gomez Zapiainek uste du heziketa sexual afektiboa antolatze-ko, edo gaztetxoak beste hainbat kontutan bere buruaren jabe izan dadin, eskolak ezin dezakeela dena programa batzuetara mugatu: «Kontua ez da ekinbide hau edo beste aplikatzea. Askoz gehiago da: eskolan prozesu oso bat abiaraztea da kontua, eta horrek eskatzen du epe erdiko zein luzeko lanak egitea».

Amurrioko mintegiak beste aditu batzuk elkartu zituen. Esaterako, drogen auzia aztertu zuen Javier Azpiri neuropsikiatrak edo lan kontuen berri eman zuen Javier Ramosek. Denak ere, gaur egungo nerabeek beharizaten dituzten errektursoak emateko bidez argibidea eman nahian.

0-3 ZIKLOA**Eudelek beharrezkotzat jo du Hezkuntza Sailak bere asmoa zehaztea**

Erredakzioa | DONOSTIA

Araba, Gipuzkoa eta Bizkaiko Udalen Elkarteak (Eudel) «aurrerapausotzat» jo du Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailak 0-3 urte arteko hezkuntza zikloari buruz hartu duen erabakia. Eudeleko Batzorde Eragilearen arabera, Anjeles Iztuetaren sailak «aurrekotuen gaineko esfortzua» egin du, udalek haur hezkuntzako ziklo horretan dagoeneko egiten duten eskaintza sendotzeko.

Hala ere, Hezkuntza Sailak bere proposamena zehaztu behar duela uste du Eudelek, atzo Batzorde Eragilea elkartu ostean kaleratutako oharrean jasotzen denez.

Egokitzapen epea nola izango den argitzea

Izan ere, Anjeles Iztuetak emandako azalpenaren arabera, egokitzapen epe bat emango da, eta Eudelek egokitzapen hori nola emango den zehaztea nahiko luke. Udalen egungo eskaintza etorkizuneko gestio eredu nola txertatuko den jakin nahi du, zehazki, Eudelek, «kontuan hartuta, udal ezberdinen arteko eskaintza eta egoeren heterogeneetasuna».

Eudel «guztiz prest» agertu zen Jaurlaritzako Hezkuntza Sailarekin orain arte izan dituzten harremanekin jarraitzeko. Gogoeta eta elkarrizketa bidez, ziklo horren gestio publikoa behin-betiko bermatuko duen eredu adostu nahi du Eudelek; eta, modu berean, 0-3 zikloaren finantziazio sistema argitzea.

MIREN LUR RICA TERAPEUTA**«Guraso askok euren ardurei uko egin, eta nerabeak araurik gabe gelditzen dira»**

L.K.G. | GASTEIZ

Miren Lur Rica terapeutak gurasoen jokabideari buruzko saioa eskaini zuen Amurrión. Askok «ardurei uko» egiten dietela esan dio EGUNKARIARI.

■ Nerabea tratatzeko zaila dela uste ohi du jendeak.

Nerabezaroaz mito batzuk daude. Jendeak uste du nerabe batekin hitz egin eta ez dutela elkar ulertuko, tentsio handiko harremana izango dela. Baina datuek ez diote hori. Nerabezaroaren ustezko buruko nahasmen larria, normaltasun psikologikorik eza edo patologia ez dira ohikoak. Nerabeen %17k jasaten dituzte arazo patologikoak, hots, helduen tasa berdinean.

■ Ez da, berez, gizatalde 'zaila'.

Ez. Nik esan ohi dut normaltasun falta normal bat dela.

■ Baina gatazkak ugariak dira, ezta?

Seme-alaba nerabeekin gatazka iraunkorra dagoela ez da egia. Liskarrak gertatzen dira, bai, baina nerabezaro goiztiarrean. Herrialde garatuetan nerabezaroa izugarri luzea da, 10 eta 24 urte bitartekoa. Goiztiarrak 10-14 urtekoak dira, eta gatazkak sortzen dira umeak hautsi egiten baitu, batez ere formatan, gurasoekiko; baina frogatu da baloreetan edo bizitzaren estiloan nerabe horiek bat egiten dutela gurasoekin. Hortaz, belaunaldi hausturarik ez da. Beste mito bat da.

■ Gurasoen etxetik irtetea berandutu izanak luzarazi al du nerabezaroa?

Bai. Psikologiak dioenez, badaude nerabeen jokabideak dituzten helduak. Ez dugu hitz egiten kabi hutsaren sindromeaz, kabi betearenaz baizik (lana nahiz gurasoengandik joateko aukerak dituzte, baina etxean jarraitzen dute). Bikotea sarri aldatzen duten helduak ohi dira, nerabe askoren gisara.

■ Zure hitzaldia da Zer egin, zer esan seme-alaba nerabe-ri. Baina berandu da, nerabeek, jada, eskarmentua baitute sexuaz edo drogez.

Gurasoen eta seme-alaben arteko harremanak etengabea izan behar du, jaiotzetik etxetik joan arte. Guk gurasoei esaten diegu seme-alabei erraztu behar dietela euren erabakiak hartzea, 6, 8 edo 14 urterekin, hanka sartuta ere. Sexu kontuak, berriz, gurasoek izugarri

kezkatzuten ditu, baina ez dute hitz egiten seme-alabekin.

■ Zergatik?

Ez dakit arrazoia. Badakit nerabeek diotela, gaur egun, sexuaz argibidea lortzen dutela Internetetik eta lagunengandik.

■ Baina, egun, guraso gehienek nahiago dute eskolaren esku uztea heziketa guztia.

Gurasoek bi ardura izan behar dituzte: seme-alabari exijitu, baina baita entzun ere. Askok, ordea, uko egiten diete bie. Zergatik? Arazoren bat sortzen dietelako. Ondorioa da seme-alabak araurik gabe gelditzen direla, baina nonbait topatu behar eta guraso horiek uste dute ikastetxean jaso behar dituztela; alabaina, horrek ez du soilik eskolaren ardura izan behar.

■ Gurasoen jokaera hori geroz eta usuagoa al da?

Hala da. Gurasoen eredu igo- ro da autoritarismo batetik araurik eza larri batera.

